

TEKST: BRAM DE GRAAF; BEELD: WESSEL ZUIJDERDUIN/DEFENSIE

MA

KLAAS DIJKHOFF ONDERZOEKT RUSSISCHE DREIGING

Oud-politicus Klaas Dijkhoff is zoon van een militair en was minister van Defensie. Hij heeft nu de tv-serie *Klaas aan het front* gemaakt. Daarin stelt hij de vraag: is Nederland voorbereid op een oorlog?

Wat gaan we zien in 'Klaas aan het front'?

"Onder meer welke dreigingen er zijn. Het klassieke beeld van oorlogsvoering, waarin de vijand op een dag aan de grens staat met tanks, is totaal veranderd. Oorlog voeren is vager en hybride geworden. Hoewel we officieel niet in oorlog zijn met Rusland, ondermijnen ze ons al geruime tijd. Naast de drones boven onze vliegvelden, ronselen ze pubers om zwakke netwerken op te sporen zodat ze computers van de overheid kunnen hacken en spioneren ze volop. Hoe moeten we dat zien? Wat doet Defensie daartegen? En zijn wij klaar voor zo'n oorlog? Ik probeer daar antwoorden op te krijgen."

De ontwikkelingen volgen elkaar bij dit conflict in hoog tempo op. Heeft dat invloed gehad?

"Wat we bij het begin van de opnames nog als dreiging beschouwden, vindt al plaats. Ik hoef niet meer te vertellen dat het theoretisch mogelijk is dat de Russen met drones boven onze vliegvelden gaan vliegen, want onlangs gebeurde dat en moest de Nederlandse luchtmacht ingrijpen. Het maakt het programma actueler."

Waarom wilde u dit programma maken?

"Ik ben vaker door tv-programma's gevraagd,

meestal als deelnemer. Vaak zeg ik 'nee'. Maar het onderwerp van dit programma vind ik erg belangrijk. Ik groeide op in West-Duitsland, waar mijn vader als beroepsmilitair was gelegerd. Iedereen daar was militair, dat was vanzelfsprekend. We zaten vlak bij de Muur en ik wist al jong: daarachter ligt de dreiging, daarom zijn we hier. Toen we later naar Nederland verhuisden verbaasde ik me erover hoe anders er hier over het leger werd gedacht. Gelukkig is dat nu aan het veranderen."

21.30

NPO 1

**KLAAS AAN HET FRONT
(MAANDAG)**